

THƯ GỬI CÁC THẦY GIÁO, CÔ GIÁO HIỆU TRƯỞNG 11 TRƯỜNG PHỔ THÔNG DÂN TỘC NỘI TRÚ LIÊN CẤP

Kính gửi các thầy giáo, cô giáo Hiệu trưởng!

11 ngôi trường mới đã bắt đầu một năm học mới.

Tôi biết những ngày vừa qua các thầy cô rất vất vả. Từ tiếp nhận công trình, sắp xếp lớp học, nơi ăn, chỗ ở, tổ chức bếp ăn, quản sinh, y tế, an ninh, vệ sinh, chăm lo từng bữa ăn, giấc ngủ cho các cháu đến ổn định đội ngũ và tổ chức dạy học. Trường mới, mô hình mới, học sinh đông, nhiều cháu lần đầu xa gia đình, chắc chắn còn rất nhiều việc phải vừa làm, vừa hoàn thiện.

Tôi viết thư này trước hết để cảm ơn các thầy cô và muốn trao đổi thêm một việc mà tôi nghĩ rất nhiều trong những ngày qua.

Trung ương và tỉnh đã dành nguồn lực rất lớn để xây dựng 11 trường. Các cháu được học trong những phòng học mới, được ở nhà nội trú mới, có nhà ăn, sân chơi, khu vệ sinh và những điều kiện mà nhiều thế hệ học sinh vùng cao trước đây chưa từng có. Trong khi đó, trên địa bàn tỉnh vẫn còn nhiều trường, nhiều điểm trường khó khăn; nhiều thầy cô và học sinh vẫn đang học tập, sinh hoạt trong điều kiện thiếu thốn.

Vì vậy, 11 trường phải sử dụng thật tốt những công trình đã được đầu tư và phải chứng minh bằng kết quả thực tế rằng đây là một mô hình giáo dục tốt, xứng đáng để tiếp tục đầu tư, nhân rộng cho những nơi còn khó khăn.

Tôi mong các Hiệu trưởng đặc biệt quan tâm một việc: trường mới đẹp rồi, bây giờ phải gây dựng cho được nếp sống đẹp trong trường.

Mấy tháng qua, tôi đã nhiều lần đến các công trường. Tôi còn nhớ những ngày nắng nóng, công nhân đứng trên mái, thợ xây, thợ điện, thợ nước làm từ sáng sớm đến tối; có những thời điểm hàng trăm người cùng làm để kịp cho các cháu vào trường. Trong mỗi phòng học, mỗi khu nội trú, nhà ăn, khu vệ sinh hôm nay đều có mồ hôi của những người thợ ấy. Ở đó có tiền thuế của người dân, có sự chiu chiu trong điều kiện ngân sách của một tỉnh còn khó khăn, có sự quan tâm rất lớn của Trung ương, của tỉnh và có cả sự trông ngóng từng ngày của cha mẹ học sinh ở các bản làng.

Nhiều phụ huynh đã trực tiếp đến trường xúc đất, dọn đá, đổ đất màu vào bồn cây, quét dọn để kịp ngày con mình nhập học. Với nhiều gia đình, mong ước rất giản dị: con được ăn uống đầy đủ, có nơi ở sạch sẽ, ấm áp, được học trong một ngôi trường khang trang và có điều kiện học hành tốt hơn thế hệ cha mẹ ngày

trước. Ngoài kia vẫn còn những thầy cô, những đứa trẻ ở các điểm trường khó khăn đang mong một ngày trường của mình cũng được đầu tư như thế.

Nghĩ đến những điều đó, tôi mong từng thầy cô và từng học sinh sẽ quý ngôi trường này như quý chính ngôi nhà của mình. Từ phòng học, khu nội trú, nhà ăn, nhà vệ sinh đến bàn ghế, thiết bị, cây xanh, nếu được chăm chút, giữ gìn sạch sẽ, bền đẹp qua từng năm học thì đó cũng là cách chúng ta trân trọng công sức và sự gửi gắm của rất nhiều người.

Tôi vừa đọc một bài viết về học sinh Nhật Bản tham gia dọn dẹp trường lớp, kể cả khu vệ sinh. Tôi chú ý đến cách họ coi việc giữ gìn không gian chung là một phần tự nhiên của giáo dục. Hiệu trưởng, giáo viên cùng làm với học sinh. Trẻ em từ nhỏ hiểu rằng mình sử dụng một nơi chung thì có trách nhiệm giữ nơi ấy sạch sẽ cho mình và cho người đến sau.

Các trường của chúng ta là trường nội trú. Các cháu học, ăn, ngủ, sinh hoạt và lớn lên ở đây. Phần lớn thời gian trong ngày của các cháu gắn với nhà trường. Vì vậy, trường nội trú chính là nơi rất tốt để dạy các cháu cách sống.

Tôi đề nghị từng Hiệu trưởng suy nghĩ kỹ để xây dựng nếp sống của trường mình ngay từ năm học đầu tiên.

Hãy dạy các cháu tự gấp chăn màn, sắp xếp chỗ ở; giữ sạch phòng ở, lớp học, hành lang, sân trường; ăn xong biết thu dọn; sử dụng nhà vệ sinh sạch sẽ; không xả rác; không viết, vẽ lên bàn ghế, tường nhà; không làm hỏng cây xanh, thiết bị; dùng điện, nước tiết kiệm; thấy rác thì nhặt, thấy vòi nước chảy thì khóa, thấy đồ dùng chung bị hỏng thì báo để sửa.

Toàn là những việc nhỏ. Nhưng một đứa trẻ biết gấp chăn sau khi ngủ dậy, biết nhặt một mẩu rác mình nhìn thấy, biết giữ sạch nhà vệ sinh sau khi sử dụng, biết tắt điện khi ra khỏi phòng thì sau này đi đâu cũng có thể sống ngăn nắp và có trách nhiệm.

Nhà trường có nhân viên phục vụ, nhưng các cháu vẫn cần được học cách tự chăm sóc phần việc của mình. Không được biến lao động của học sinh thành cách thay thế nhân viên vệ sinh hoặc dùng lao động để phạt học sinh. Cũng không máy móc giao cho các cháu những công việc không phù hợp với lứa tuổi, không bảo đảm vệ sinh và an toàn. Các cháu cần được học cách tự phục vụ, biết phần việc của mình và biết cùng nhau chăm sóc nơi mình đang sống.

Các thầy cô, nhất là Ban Giám hiệu và giáo viên, phải làm trước. Muốn học sinh giữ trường sạch thì người lớn phải giữ trường sạch. Muốn học sinh quý tài sản chung thì thầy cô phải quý từng phòng học, từng thiết bị, từng cây xanh của trường. Có những buổi lao động, vệ sinh chung, Hiệu trưởng và giáo viên cùng

xấn tay làm với học sinh, tôi tin các cháu sẽ nhớ lâu hơn rất nhiều so với một buổi nghe phổ biến nội quy.

Tôi cũng mong các trường đặc biệt chú ý: các cháu đến từ những gia đình và hoàn cảnh rất khác nhau, nhưng bước qua cổng trường thì đều bình đẳng. Không để việc trực nhật, vệ sinh, lao động trở thành công việc mặc định của một nhóm học sinh; càng không để những cháu nghèo hơn, yếu hơn, học kém hơn phải làm nhiều hơn. Mọi học sinh đều cần biết tự phục vụ và cùng chia sẻ công việc chung.

Các thầy cô cũng hãy giúp các cháu hiểu mình đang được hưởng những điều kiện tốt hơn rất nhiều bạn nhỏ khác. Hiểu được điều ấy để các cháu biết quý hơn từng bữa ăn, nơi ở, lớp học, sách vở; biết thương cha mẹ hơn; biết ơn những người đã góp sức làm nên ngôi trường; và sau này khi trưởng thành, biết nghĩ đến những người còn khó khăn hơn mình.

Tôi mong sau một năm, khi trở lại 11 trường, chúng ta vẫn nhìn thấy những ngôi trường sạch sẽ, cây xanh tốt lên, thiết bị được giữ gìn, phòng ở ngăn nắp, nhà vệ sinh sạch. Tôi cũng muốn thấy các cháu khỏe mạnh hơn, tự tin hơn, lễ phép hơn, biết tự chăm sóc bản thân, biết giúp đỡ bạn bè và biết làm những công việc phù hợp với tuổi của mình.

Ba năm, năm năm sau cũng vậy. Công trình đương nhiên sẽ hao mòn theo thời gian, nhưng đừng để một ngôi trường mới chỉ sau vài năm đã nhếch nhác, cây chết, tường bẩn, thiết bị hư hỏng vì không ai giữ gìn. Càng sử dụng lâu, nếp sống của trường càng phải tốt hơn; những thói quen tốt phải được truyền từ khóa học sinh trước sang khóa học sinh sau.

Tôi mong sau những năm học tập và sinh hoạt ở đây, mỗi lần trở về với gia đình, các cháu vẫn giữ những nếp tốt đã học được ở trường: tự gấp chăn màn, quét dọn nhà cửa, giữ nhà cửa, sân vườn sạch sẽ, biết giúp đỡ cha mẹ; đi trên đường hay đến nơi công cộng biết bỏ rác đúng chỗ, giữ vệ sinh chung; sử dụng tài sản của tập thể thì có ý thức giữ gìn. Sau này các cháu đi học tiếp, đi làm, lập gia đình hay trở về quê, những thói quen ấy vẫn còn.

Đến lúc đó, giá trị của 11 trường sẽ lớn hơn rất nhiều số tiền đã bỏ ra để xây dựng.

Tôi đề nghị mỗi Hiệu trưởng trực tiếp cùng tập thể giáo viên xây dựng nếp sống nội trú của trường mình, thật ngắn gọn, dễ nhớ, dễ thực hiện. Đừng làm thành một tập nội quy dài rồi treo trên tường. Bắt đầu từ những việc nhỏ nhất, làm đều mỗi ngày, kiên trì từ năm học đầu tiên. Nhà trường trao đổi với phụ huynh để gia đình hiểu và cùng dạy các cháu, để những thói quen tốt ở trường tiếp tục được giữ khi các cháu trở về nhà.

11 trường đang nhận được sự quan tâm đặc biệt. Đó là một điều rất đáng quý và cũng đặt lên vai chúng ta trách nhiệm rất lớn.

Nếu 11 trường làm tốt, tỉnh có cơ sở thực tế để tiếp tục đề xuất đầu tư, nhân rộng mô hình, để thêm nhiều trẻ em vùng khó khăn được học tập và sinh hoạt trong những điều kiện tốt như các cháu hôm nay. Nếu trường được xây rất đẹp mà chỉ vài năm đã xuống cấp, nếu điều kiện học tập thay đổi rất nhiều nhưng cách sống, ý thức và chất lượng giáo dục của học sinh không tiến bộ tương xứng, chúng ta sẽ rất khó trả lời với những nơi vẫn đang chờ được đầu tư.

Các thầy cô đang được giao 11 ngôi trường mới và một trách nhiệm lớn hơn: làm cho những ngôi trường này thực sự đáng để nhân rộng.

Tôi nghĩ việc ấy bắt đầu từ những điều rất gần gũi hằng ngày: một lớp học sạch, một phòng ở gọn gàng, một nhà vệ sinh được giữ sạch, một hàng cây được chăm sóc tốt, bàn ghế và thiết bị qua nhiều năm vẫn được sử dụng cẩn thận; và quan trọng nhất là những đứa trẻ biết tự tay chăm sóc ngôi trường dành cho mình.

Mong các thầy cô cùng tôi làm thật tốt việc này.

Chúc các thầy giáo, cô giáo và các cháu học sinh một năm học mới mạnh khỏe, bình an và nhiều tiến bộ.

Thân ái!

Lê Hải Hòa

Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Cao Bằng